

Slovenska univerza
za tretje življenjsko obdobje
e-novice

Univerza za tretje življenjsko obdobje **30** let

Vabimo vas, da se **vpišete v nove študijske skupine francoščine in francoske kulture, Človek in njegove pisave, Dom in kultura bivanja**, nekaj mest bi se našlo še v nekaterih drugih programih. Svetujemo tudi po telefonu: 01 433 20 90

Iz projekta medgeneracijskega sodelovanja Sembet (Nina Svetelj)

Učenje za nastanek družbe za vse generacije

Sofija, 18. september 2014

V projektu ECIL, ki je deležen finančne podpore Evropske komisije, se je odvila zaključna konferenca. Partnerji smo mednarodni javnosti prvič predstavili ECIL- spletni program medgeneracijskega učenja, ki vodi k *Evropskemu spričevalu* za to področje. (Ann-Kristin Boström, Mariano Sanchez, Dušana Findeisen). Alan Hatton Yeo je spregovoril o družbi, v kateri je takšno organizirano in strukturirano učenje potrebno. Cilj? Graditi odnose in vzajemnost, družbo, ki bo prijazna vsem generacijam. Ne gre za to, kaj mladi ali stari naredimo drug za drugega, marveč kaj naredimo skupaj. Gre za premislek in preoblikovanje družbe. Skozi štirideset let smo doživljali obsežne spremembe. Hitrost teh sprememb vpliva na fragmentiranje družbe. Nekoč je 2500 ljudi delalo v ladjedelnicah, pa danes? Vseživljenjske zaposlitve ni več. Vsakdo ima svoje upe in pozablja, da obstoja "pred njim" in "za njim". Če "zavozimo" mlade, bomo "zavozili" tudi stare, je poudaril Alan Hatton Yeo. Zanimiva je bila predstavitev Aysell Usluata z univerze Yeditepe v Turčiji, ki v okviru visokošolskega študija komunikologije, kamor se vpisujejo mladi iz premožnih družin, študentom omogoča delo z marginaliziranimi skupinami starejših od njih: brezposelnimi, brezdomci, starejšimi. "Ne moremo biti komunikologi, če se ne znamo

sporazumevati z drugačnimi od sebe." V interaktivnem delu programa je nastopila Tamara Jare.

Srečanje z ministrico za delo in varuhinjo človekovih pravic. Je dejavno staranje mrtva črka na papirju?

Ljubljana, 29. september 2014

Predstavnike nevladnih organizacij starejših in za starejše je sprejela ministrica dr. Anja Kopač Mrak. Pogovor je bil konsultativne narave. Zanimivo je, da se zdaj sredi krize znova "prebijajo" na dan zastarele podobe starosti, ki jo vidimo zgolj skozi bolezen (bolezensko staranje), odvisnost, šibkost. Na teh osnovah pa je moč graditi le del politike starosti in staranja. Za normalno staranje potrebujemo zakonsko podlago, ki starejšim brez omejitev omogoča delo, izobraževanje, dostop do zdravstvenih storitev, sodelovanje v družbenem in ekonomskem razvoju. Slabšalni in drugi družbeni stereotipi o starosti se krepijo, nevarno je, da se znova naselijo v politikah! Če bo temu tako, bo dejavno staranje in sodelovanje generacij zgolj utopija in mrtva črka na papirju.

Božo Kos, 1986

V novo obdobje z odprtimi očmi. Znanje za upokojitev

Louvain-la-Neuve, september 2014

Predupokojitveno izobraževanje v Belgiji izvajajo različne ustanove, tudi univerze za tretje življenjsko obdobje. Seminarji ponujajo možnost premisleka, pridobivanja znanja in informacij, s katerimi udeleženci postavijo svoje načrte, strategije in projekte za prihodnost. Z izvedenci se pogovorijo o svojem življenju dotlej in o možnostih za prihodnost. Prehod iz poklicnega življenja v upokojitev prinaša spremembo položaja, socialne identitete, urejanja prostega časa, dohodkov, odnosa s partnerjem itd. Število udeležencev (in njihovih partnerjev) je omejeno na 20. Možni so štiridnevni rezidenčni seminarji za več podjetij hkrati, pripravljajo tudi nerezidenčne seminarje za skupine posameznikov (UDA - Université des Aînés, Associée à l'UCL). Vsebinsko? Opustiti poklicno delo, kaj to pomeni zame? Prosti čas in kako ga strukturirati, katere dejavnosti izbrati? Naj delam prostovoljno in zakaj? Pokojninski sistem v Belgiji. Staranje in zdravje, psihološko in telesno. Odnos zakonskih partnerjev do upokojitve. Živeti sam v pokoju. Zapuščinske zadeve. Uravnotežena prehrana. Urejanje nepremičnin in družinskega proračuna. Moje telo je moj prijatelj - bolje razumeti svoje telo in razviti občutek za pravilne gibe. Sinteza in evalvacija - ugotovimo, česa smo se naučili zase v tem seminarju. Več:

<http://www.universitedesaines.be/preparation-a-la-retraite-formations.php>

Kdaj bomo sprejeli programe postopnega predhodnega upokojevanja?

Bruselj, 2014

V Belgiji se je mogoče odločiti za vključitev v *programe predupokojitve*. Obstaja več programov; *program postopnega upokojevanja*, *program polovične zaposlenosti* (oblika predupokojitve). Vključitev vanje je prostovoljna in možna pri dopolnjenih 55-tih letih starosti. Delovni čas 40 ur tedensko se skrajša, pridobljeni prosti čas mora udeleženec programa prilagoditi potrebam delodajalca. Če udeleženec v programih dela preko določenega skrajšanega delovnega časa, je za to delo nagraden s prostimi in plačanimi dnevi. Programi predhodne upokojitve trajajo najmanj dvanajst mesecev. Ob

koncu pogodbe o predhodni upokojitvi se udeležencu v programih izplača odpravnina in odškodnina, če ima do te pravico. Program postopnega upokojevanja (PRP) so uvedli leta 1997. Državni svet ga je potrdil leta 2000. Vsako leto ga podaljšujejo. Cilji? Omogočati postopno upokojevanje, prenavljanje znanja in prenos znanja starejših delavcev na mlajše. Kdo se lahko vključi v ta program? Kdor ima 30 let delovne dobe in je že star 55 let ter zaposlen 40 ur na teden in je v programu pokojninskega zavarovanja. Prošnjo za vpis v program je treba poslati od 3 do 24 mesecev pred datumom začetka. Delo se skrajša na 20 ur tedensko. Plačilo je 50 %, k čemur se doda 20 % plačilo iz programa postopne upokojitve. Prispevkov za pokojninsko zavarovanje ni več. Pokojnina se izračuna na 100 % zadnje plače pred vstopom v program. Predstaviteljev teh možnosti je vsebina izobraževalnega programa priprave na upokojitev.

Leben 50 plus ali blog za umetnike življenja

To je spletna stran starejših in njihovih blogov. Prinaša tudi članke o vprašanih starejših, predstavitev dela starejših delavcev, pregled filmov in literarnih del.

Več: <http://www.leben50plus.info/filmtipps>

Festival nevladnih organizacij LUPA

Ljubljana, 18. september 2014

Moč in povezanost civilnega sektorja in najvidnejših organizacij smo spoznali na 13. vseslovenskem festivalu nevladnih organizacij LUPA (v organizaciji povezujočega CNVOS). Na stojnici UTŽO so se v skupnem delu srečale različne generacije. Stojnica in pogovori z mimoidočimi so bili priložnost več za predstavitev razvejene dejavnosti UTŽO, predvsem nekaterih evropskih projektov. Med njimi je veliko pozornosti požel projekt CINAGE na temo podobe starejših v evropskem filmu in dejavno staranje.

Film: https://www.youtube.com/watch?v=giuV6_ITWoE

Posvet je povezal mentorje, animatorje in študente

Celje, 30. september 2014

Opažanja mentorjev, animatorjev in študentov UTŽO Celje, ki praznuje že svojo dvajseto obletnico in deluje v Knjižnici Celje, kažejo, da so njihove dragocene izkušnje nastale v osebnih doživetjih v študijskih krožkih. Njihova spoznanja se ujemajo z dognanji znanosti o tretjem življenjskem obdobju in izobraževanju starejših, s spremembami, ki jih prinaša socialni razvoj tudi med nas. Posvet je v živahni razpravi združil vse zbrane in odprl nova strokovna vprašanja. Vodila ga je *prof. dr. Ana Krajnc*, ki je pred tem širši publiki Knjižnice v Celju predstavila svojo najnovejšo knjigo *Spoznaj sebe in druge*. Z zanimanjem so se navzoči poglobili v osebnostni razvoj in prirojene čustvene potrebe, ki ne poznajo starostnih razlik.

UTŽO Škofja Loka na Mestnem trgu

Škofja Loka, avgust 2014

Kdor ne vstopa v javni prostor, je izključen iz družbenega in ekonomskega razvoja. Tega se na UTŽO Škofja Loka dobro zavedajo. Izdajajo glasilo *Mi o sebi*, ustanovili so Marinkino knjižnico za vse meščane, sodelujejo kot prostovoljni kulturni mediatorji z Loškimi muzejem, prevajajo slikanice, ki slikajo zgodovino kraja itd. Letos poleti so se predstavili na Mestnem trgu. (Vir: Ana Krajnc)

Modrost je bila v očeh

Ljubljana, 9. september 2014

Alijana Šantej je bila gostja v oddaji *Modrost v očeh*, oddaji, ki jo za starejše pripravlja Radio Ognjišče. Poslušalcem je približala pot, poslanstvo in programe UTŽO Ljubljana. "Zakaj starejši potrebujejo znanje?", to je večno vprašanje, ki nam ga novinarji zastavljajo že trideset let, le da so danes pri tem manj začudeni kot nekoč. Alijana Šantej je poudarila tudi v lokalno skupnost "obrnjeno" vlogo UTŽO, kjer starejši študenti ne le pridobivajo znanje, marveč ga tudi izmenjujejo med seboj in ga skupaj ustvarjajo. Predstavila je lokalne partnerske ustanove in organizacije, ki delo in pridobljeno znanje "posrkajo", kajti UTŽO usposablja svoje študente in osebe te ustanove za prostovoljstvo.

Več: <http://radio.ognjisce.si/sl/158/utrip/14800/>

Intervju

Ljubljana, 24. september 2014

V oddaji Intervju se je na Radiu Slovenija 24. septembra o starosti, starejših, njenih starejših študentih z Dušano Findeisen pogovarjala Lucija Fatur. Drugačnost starejših lahko razumemo, a ne v primerjavi z mladimi. Ne zanima nas, kaj imajo starejši več ali manj od mladih. Zanima nas, v čem je njihova resnična drugačnost: osvobojenost od družbenih spon, želja po lepoti, umeščenost v današnji trenutek. Človek ostane vključen v družbo, dokler je voljan dajati in zna sprejemati. Prostovoljno ali plačano delo sta pri tem v pomoč. Več: <http://radioprvi.rtvsl.si/prispevek/16763>

Novice, vtisi in spoznanja študentov UTŽO

Mavrično prostovoljstvo, nova vsebina mojega življenja

Premišljam in načrtujem, kako se bomo letos lotili dela v »moji« skupini odraslih v Centru Mavrica. Raziskujemo slovenščino, prebiramo besedila, pogovarjamo se o piscih, ubesedujemo dogodke in pravilno načrtujemo sestavke. Sprašujemo se, ali potujemo z Bleda ali iz Bleda, ali gledamo skozi okno ali čez okno in podobno. Skupini se vsak teden pridruži osem do deset navdušencev, ki jih jezik zanima in pogosto sami predlagajo, o čem naj se pogovarjamo, kaj naj počnemo. Kar nekaj časa sem dvomila o svoji usposobljenosti za delo s to skupino, čeprav sem pred tem dolga leta poučevala odrasle. Da zmorem, so me prepričali na srečanju prostovoljcev na UTŽO. V Centru Mavrica so me sprejeli odprtih rok, povezali smo se tudi v učni skupini. Delo me spodbuja, da pridobivam novo znanje. (Vir: Marija Velikonja)

Napovedujemo, vabimo

Anketa Fit for Work. Vabilo k sodelovanju v obče dobro

Na Inštitutu Jožef Štefan sodelujejo v mednarodnem projektu Fit for work. V prvi fazi izvajajo anketo med starejšimi 50+ o delovnih navadah, aktivnostih, poklicnem ali pristočnem prostovoljnem delu, o tem, koliko časa si vzamemo za počitek in rekreacijo. Prosijo, če anketo izpolnimo po internetu, najkasneje do petka, 10. oktobra.

<https://docs.google.com/forms/d/15jAvzU4gIYhuAQ6LZqgSlo4scTK2waGRKo1fmDPtFYA/viewform>.

Za več informacij se lahko obrnete na: mitja.lustrek@ijs.si

Posvojili bodo punčko in rešili otroka

Ljubljana, 7. do 11. oktober

Skupina prostovoljk, študentk Univerze za tretje življenjsko obdobje Ljubljana, bo tudi tokrat prispevala svoje stvaritve za dobrodelno UNICEF razstavo punčk iz cunj v Državnem zboru.

8. oktober ob 11.00 v oddaji STORŽ na 1. programu Radia Slovenija ob sodelovanju mentorjev Lučke Cizelj, Mojce Močnik in Arneta Bratkiča. Pogovor o delu UTŽO Ljubljana.

15. oktober ob 10.00, Poljanska 6, Ljubljana. Dvorana, pritličje levo. **Ta svet je vreden, da se učimo skupaj.** Srečanje novih študentov, mentorjev, prostovoljcev in sodelavcev.

28. oktober ob 17.00, Urbanistični inštitut Slovenije, Trnovski pristan 2

Z menoj po mojem mestu

Predstavitev arhitekturnega vodnika po Ljubljani

Mentorica Meta Kut in člani projektne skupine Z menoj po mojem mestu

4. november ob 11.00, Slovenska cesta 29, Ljubljana

Enajsta šola v knjigarni. Sodelovanje Univerze za tretje življenjsko obdobje in Mladinske knjige, knjigarne Konzorcij. V skladu s tezo o pomenu dostopa starejših do javnega prostora smo se dogovorili z Mladinsko knjigo, knjigarno Konzorcij, da vsak prvi torek v mesecu ob 11.00 uri tam priredimo izobraževalno srečanje. Prvo bo govorilo o vrednosti in družbeni zgodovini barv in kaligrafiji.

Filmska srečanja ob kavi. Abonma za poznejša leta. Zdaj je čas za vpis.

Mestni kino Kinodvor, partnerska ustanova UTŽO, vas vabi v Popoldanski abonma za poznejša leta:

oktober 2014 - april 2015, sreda ob 15.00.

Cena abonmaja je 30 EUR, za člane abonmaja v pretekli sezoni in člane Kluba Kinodvor 25 EUR.

Filmska srečanja ob kavi. Abonma za poznejša leta.

Oktober 2014 – april 2015, sreda ob 15.00

Program

8. 10. Bettie gre (Emmanuelle Bercot, Francija, 2013), gostja Eva D. Bahovec

22. 10. Grand Budapest Hotel (Wes Anderson, Velika Britanija/Nemčija, 2014)
gost Bogdan Lipovšek

5. 11. Razredni sovražnik (Rok Biček, Slovenija, 2013)
gostje Rok Biček, Voranc Boh, Pia Korbar, Doroteja Nadrah

26. 11. Nevidna ženska (Ralph Fiennes, Velika Britanija, 2013),
gostja Tina Mahkota

17. 12. Ko sem bil mrtev (Ernst Lubitsch, Nemčija, 1916)
gosta Lilijana Nedič, Urban Koder

7. 1. Okus po ljubezni (Ritesh Batra, Indija/Francija/Nemčija/ZDA, 2013)
gostja Zoja Skušek

21. 1. Duh leta '45 (Ken Loach, Velika Britanija, 2013)
gost Primož Krašovec

11. 2. Neskončna lepota (Paolo Sorrentino, Italija, 2013)
gost Lev Kreft

11. 3. Philomena (Stephen Frears, VB/Francija/ZDA, 2013)
gostja Alenka Šelih

25. 3. Zeleno kolo (Haifaa Al-Mansour, Savdska Arabija/Nemčija, 2012)
gostja Mirjam Milharčič Hladnik

8. 4. Nebraska (Alexander Payne, ZDA, 2013)
gost Marcel Štefančič, jr.

22. 4. Z Molièrom na kolesu (Philippe Le Guay, Francija, 2013) in predfilm Boles (Špela Čadež, Slovenija/Nemčija, 2013)
gost Vladimir Pogačnik

Vpis

Vpis v abonma poteka pri blagajni Kinodvora. Blagajna se odpre uro pred prvo predstavo (01/ 239 22 17, blagajna@kinodvor.org).

Več informacij na spletni strani Kinodvor:

<http://www.kinodvor.org/kinodruzenja-in-festivali/abonma-za-poznejša-leta/>

Širimo obzorja, združujemo ljudi

Če besedilo ni oblikovano in slik ne vidite, pritisnite na Pogled ali View in nato HTML.

Spletne novice slovenskih univerz za tretje življenjsko obdobje ureja Dušana Findeisen.

Če novic ne želite več prejemati, to sporočite na naslov univerza3@siol.net